

да работи, както тука, така и там"; предупреждава, че "трябва пазене от сърбите да не ни излъжат пак" и пр. "Още явете ми - пише той в същото писмо - ще може ли в града ви да се състави един център или не; какво се върши трябва да знаем, за да се управляваме, както ни стига ума или башибозушки да я караме. Старите няма ли да се завземат за работа? Вече е време, какво мислят? Тъй като се оставят работите, пак глупаво ще излязат и тогава ще са отговорни умните, че не вземат участие, да поведат работите в правия път."⁵²

Месец по-късно отново пише на К. Цанков да се срещне с изпратения от П. Хитов Г. Живков, за да се споразумеят за общи действия. Осведомява го и за полученото известие от Сливен, че ако войводата не отиде там, "нищо няма да стане, защото тамо на него се уверяват и него чакат непременно да отиде. Също и в Турно Магуреле момчетата му го чакат."⁵³ В същия ден Р. Атанасов се обръща и към П. Калянджиев по повод отказа на някои представители на заможните среди на емиграцията да участват в общи акции.⁵⁴

Фактът, че Р. Атанасов пише в един ден две писма, свързани с въпроси на националноосвободителната борба, показва, че той наистина е бил в "кухнята" на въстаническата подготовка през 1876 г., макар да липсват данни да е бил пряко свързан с дейците на Гюргевския революционен комитет.

Това твърдение се потвърждава и от все по-нарастващата документация през следващите дни и месеци, свързана с дейността на Р. Атанасов като важна "трансмисия" за превръщане на хора и материали към горещите точки на предстоящата въоръжена борба срещу Турция. Така на 7 май той съобщава на Хр. Македонски във Фундени, че е призван от П. Хитов да замине за Кладово, заедно с "всички шопи /четници- б.м.Н.Ж./, които са добри за в работа, и това най-много до 11 май да сте в Кладово, защото ще замине оттам за Стара планина".⁵⁵ В същото писмо Рафаил известява, че Ф. Тотю с голяма чета, която може да достигне до 200 души, "ще заминат през Влашко, вече са готови от 3 дена насам". Несъмнено в случая става дума за четата, чието войводство поема след това Хр. Ботев. Освен това той съобщава и за пристигналите вести за въстанието в България. "Бунтът - пише той - е сериозен в Доспат. Рилски манастир е вече в ръцете на бунтовниците. От Пазарджик до София пътят и железницата е упряна и развалена. Според вестниците числото на бунтовниците се възкачва до 15 000. В Сливенско също е пълен Балканът, и тез дни се чака и там сериозно въстание."

В следващите след април месеци на 1876 г. основната дейност на Р. Атанасов, отразена в наличната документация, се отнася до рекрутирането, снабдяването и отправянето на четници в България и за доброволческите отряди в започналата Сръбско-турска война; до сформирването на БЦБО и неговите клонове в Галац и други градове; по устройването на завръщащите се от Сърбия български доброволци; за събиране на помощи и оказване съдействие на пострадали от въстанието в България и другите балкански страни и т.н. Така напр. на 14 май 1876 г. Р. Атанасов съобщава на К. Цанков, че изпраща 4 момчета, които желаят да се срещнат с Ф. Тотю или друг войвода, "за да ги оправи дето трябва", както и че от Русе и Тулча са